

fund. Jeg kender flere Eksempler paa, at der, efter at der er kommet en Stationsby i en ren Landkommune, er sket en stærk Forøgelse af Skattebyrden. Det er ikke sjældent, man ser, at Fremkomsten af en Station og den bymæssige Bebyggelse med Fabrikker o. s. v., der vokser op omkring den, vender op og ned paa de økonomiske Forhold i den paagældende Landkommune. Før denne Udvikling kom, havde Kommunen kun en mindre Skat; efter at Udviklingen er sket, er Skatterne steget stærkt Aar efter Aar, samtidig med at der er skabt store Værdier. Fejlen ved et saadant Forhold er ene og alene, at de, der har indkasseret Værdierne, er de enkelte tilfældige Ejere, som har haft Grunde liggende paa de Steder, hvor Bebyggelsen er kommet. Disse enkelte tilfældige, heldige Ejere har indkasseret Grundværdistigningen, indkasseret den Fordel, der var ved Udviklingen, men maaske har de, saa snart de har indkasseret den, forladt Kommunen. Derimod er det dem, som er blevet tilbage, og som maaske kun har set Røgen fra Skorstenene paa de Fabrikker, der er blevet opført, der har faaet deres Skatter forøget. Hvad var mere naturligt end, at Samfundet vedtog Regler, der sikrede, at hvor der skabtes Værdier paa den Maade, blev en væsentlig Del af disse Værdier indbetalt i den fælles Kasse, saaledes at de, der havde Fordel af Udviklingen, ogsaa skulde være med til at bære de Udgifter, der følger med enhver Udvikling af denne Art?

Jeg tænker ogsaa paa Venstres Ændringsforslag om, at § 3, 3die Stykke, skulde udgaa, og paa, at Venstres ærede Ordfører i Dag har udtalt Ønske om, at denne Paragraf maatte blive ændret i det andet høje Ting. Efter min Mening er det et af de allervigtigste Punkter i hele det foreliggende Lovforslag. Hvad vil det ikke betyde for Ejerne af alle de Beboelseshuse, der er opført siden 1916 til de høje Priser, hvis Lovforslagets § 3, 3die Stykke, opretholdtes, saaledes at der kan ske et Fradrag af 12 000 Kr. pr. Lejlighed, førend Skatten af Bygningerne beregnes. Jeg har haft Lejlighed til i Boligkontrolnævnet nærmere at se, i hvilke Vanskeligheder de fleste af de Ejere, der har opført Huse med Statsstøtte, med Støtte fra Kommunen eller med Laan fra Statsboligfonden, er. Hvad var mere naturligt end, at Kommunerne sagde: I faar et skattefrit Fradrag af 12 000 Kr. for hver Bolig? Jeg har ogsaa haft Lejlighed til i Indenrigsministeriets Boligudvalg at overveje, hvilke Former der skulde anvendes for i Fremtiden at animere til

Boligbyggeri her i Danmark. Der er ingen rigtig Stemning for at fortsætte med de Former, vi har nu, men een Ting er vi alle enige om: at bliver der ikke fra det offentlige Side skabt en eller anden Begunstigelse for dem, der i Øjeblikket vil sætte Penge i Boligbyggeri, bliver der ikke bygget i den Tid, vi gaar i Møde. Hvad var mere naturligt, end at der blev vedtaget en Lov, der sagde: Alle de, der vil løbe den Risiko under de nuværende Konjunkturer at opføre en Bolig til sig selv, eventuelt til andre, skal i hvert Fald være fri for at svare Afgift af Bygningen til den Kommune, hvori de opfører den?

Det ærede Medlem Hr. Pinholt motiverede sin Modstand mod § 3, 3die Stykke, med, at det kunde komme til at virke uretfærdigt paa Landet. Hvis der var to Gaardmænd, der byggede hver et Stuehus, det ene uden Aftægtslejlighed, det andet med en lille Aftægtslejlighed med Køkken i Enden af Stuehuset, vilde det bevirke, siger det ærede Medlem, at der blev Ulighed, idet der kunde ske to Fradrag for det Stuehus, der var bygget med den lille Aftægtslejlighed, medens det andet derimod kun kunde faa eet Fradrag. Ja, hvis det kun var saadanne Smaating, denne Bestemmelse tog Sigte paa, vilde jeg sige: Lad det hellere forsvinde; men de Problemer, der her skal løses, er langt, langt større og af langt mere indgribende Natur. De angaar baade det Byggeri, der er foretaget i den dyre Tid, og hvor Ejerne nu kæmper en haard økonomisk Kamp for at faa Renter og Afdrag betalt, og de angaar Fremtiden. Det gælder om, at vi indtager en saadan Stilling, at vi siger: De, der vil skaffe Samfundet de Boliger, det har Brug for, skal i hvert Fald ikke svare Skat deraf. Jeg gad for øvrigt vide, hvad vore Efterkommere om 100 Aar vil sige, hvis de gaar hen og undersøger Efterkrigstidens Virkninger for Danmark paa dette Omraade, naar de ser, at Stat og Kommune har ofret Million paa Million for at skaffe de nødvendige Boliger her i Danmark, samtidig med at vi har ført en Skattepolitik, som gik ud paa, at de enkelte, der opførte en Bolig til sig selv, eventuelt et Hus, som ogsaa rummede en Lejlighed for andre, med det samme blev sat i en høj Skat af fast Ejendom. Det forekommer mig, at dette Forhold er ganske urimeligt, og derfor har det ogsaa glædet mig at høre, at det ærede Medlem Hr. Pinholt har sagt, at selv om han ikke vilde være med til at løse Spørgsmaalet indenfor denne Lovs Rammer, er han dog klar over, at det er et Spørgsmaal, der maa og skal løses. Men jeg beklager i